

کد کنترل

158

D

آزمون (نیمه‌متمرکز) ورود به دوره‌های دکتری - سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

رشته حقوق خصوصی
(کد ۲۱۵۷)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی
۱۲۰ دقیقه	۹۰	۱	۹۰	مجموعه دروس تخصصی: - متون فقه (معاملات) - حقوق مدنی - حقوق تجارت

استفاده از کتاب قانون مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غیبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با شماره داوطلبی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و پایین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

- ۱- مطابق با متن زیر، اگر شخصی به دیگری بگوید: «بع مالي و إلاً قتلک» چه حکمی دارد؟
 «الإكراه قد يتعلّق بالمالك و العاقد و قد يتعلّق بالمالك دون العاقد و قد ينعكس، كما لو قال: «بع مالي و إلاً قتلک»، و الأقوى هنا الصحة. و هذا أولى من المالك المكره على العقد إذا رضي لاحقاً.»
 (۱) مالک، مکره و بیع فضولی است.
 (۲) عاقد، مکره و بیع صحیح و نافذ است.
 (۳) عاقد، مکره و نفوذ بیع نیازمند تنفیذ مالک است.
 (۴) مالک، مکره و نفوذ بیع نیازمند به تنفیذ بعدی او است.
- ۲- با توجه به متن زیر، لایه ته‌نشین شده در ظرف روغن زیتون چه حکمی دارد؟
 «الثقل، و هو ما استقرّ تحت المانع من كدرة، في الزيت غير المعتاد [عیب]. أما المعتاد منه فليس بعيب، لاقتضاء طبيعة الزيت و شبهه كون ذلك فيه غالباً، و لا يشكل صحة البيع مع زيادته عن المعتاد بجهالة قدر المبيع المقصود بالذات فيجهل مقداره ثمنه لأنّ مثل ذلك غير قاض مع معرفة مقدار الجملة.»
 (۱) اگر مقدار مجموع روغن و لایه معلوم باشد، ضرری به صحت بیع نمی‌زند؛ هر چند که بیش از حد متعارف باشد.
 (۲) فقط در صورتی موجب بطلان بیع نیست که به مقدار متعارف باشد.
 (۳) موجب معیوب شدن مبیع و مقدار آن و مانع صحت بیع است.
 (۴) موجب مجهول شدن مقدار مبیع و مانع صحت بیع است.
- ۳- با توجه به متن زیر، کدام مورد در خصوص فروش عین مستعاره صحیح است؟
 «لو استعار للرهن صحّ. و يضمن الراهن لو تلف و إن كان بغير تكريط، أو بيع بمثله إن كان مثلياً، و قيمته يوم التلف إن كان قيميّاً. و على تقدير بيعه فاللزام لثمنه إن بيع بثمان المثل، و لو بيع بأزيد فله المطالبة بما بيع به.»
 (۱) رهن در مقابل عاریه‌دهنده به مقدار ثمن ضامن است منوط به اینکه کمتر از قیمت متعارف نباشد.
 (۲) رهن در مقابل عاریه‌دهنده ضامن مثل یا قیمت مال است.
 (۳) مرتهن باید مثل ثمن را به معیر بدهد.
 (۴) مرتهن باید ثمن را به معیر بدهد.
- ۴- با توجه به متن زیر، مضمون‌عنه در صورتی که ادعای ضامن در پرداخت دین به مضمون‌له را تصدیق نکند، چه مبلغی باید به ضامن بپردازد؟
 «لو أنك المستحق القبض فشهد عليه الغريم قبل مع عدم التهمة. و مع عدم قبول قوله لو غرم الضامن رجع في موضع الرجوع بما آذاه أولاً. و لو لم يصدقه على الدفع رجع بالأقل مما ادعى أداءه أولاً و أداءه أخيراً.»
 (۱) کمترین مقدار از دین و مبلغی که ضامن بار اول و دوم پرداخته
 (۲) کمترین مقدار از دین و مبلغی که ضامن بار دوم پرداخته
 (۳) کمترین مقدار از مبلغی که ضامن بار اول و دوم پرداخته
 (۴) کمترین مقدار از دین و مبلغی که ضامن بار اول پرداخته

۵- طبق نظر مؤلف، اگر اجرت کلی در ذمه باشد و مصداقی که مستأجر تسلیم کرده معیوب باشد، کدام مورد صحیح است؟ «لو ظهر في الأجرة عيب فلأجير الفسخ أو الأرش مع التعيين، و مع عدم التعيين يطالب بالتبدل. فإن أجيب إليه، و إلا جاز له الفسخ. و قيل: له الفسخ في المطلقاً مطلقاً و هو قريب إن تعذر الإبدال، لا مع بذله، لعدم انحصار حقه في المعيب.»

(۱) موجر فقط حق فسخ اجاره را دارد.

(۲) موجر فقط حق الزام مستأجر به تسلیم مصداقی سالم را دارد.

(۳) موجر حق الزام مستأجر به تسلیم مصداقی سالم یا فسخ اجاره را دارد.

(۴) موجر تسلیم مصداقی سالم را درخواست می‌کند و در صورت عدم تسلیم، حق فسخ دارد.

۶- «غرماء الميت سواء في تركته مع القصور فيقسم على نسبة الديون، سواء في ذلك صاحب العين، و غيره.»

(الف) کالایی را از (ب) به مبلغ ۵۰۰ تومان خریداری کرده و قبل از پرداخت ثمن از دنیا رفته است. ترکه وی عبارت است از عین همان کالا به ارزش ۵۰۰ تومان و ۱۰۰ تومان وجه نقد، و سایر دیون وی عبارت است از: ۱۰۰ تومان به (ج) و ۴۰۰ تومان به (د). بر اساس متن بالا، ترکه به چه صورت تقسیم می‌شود؟

(۱) کالا به (ب) داده می‌شود، ۱۵ تومان به (ج) و ۸۵ تومان به (د)

(۲) کالا به (ب) داده می‌شود، ۳۰ تومان به (ج) و ۷۰ تومان به (د)

(۳) ۵۰۰ تومان به (ب)، ۱۵ تومان به (ج) و ۸۵ تومان به (د)

(۴) ۳۰۰ تومان به (ب)، ۶۰ تومان به (ج) و ۲۴۰ تومان به (د)

۷- مقصود از «اصل» در عبارت زیر چیست؟

«لو أدى المحال عليه فطلب الرجوع بما آذاه على المحيل لإنكاره الدين و زعمه أن الحوالة على اليربيء، بناء على جواز الحوالة عليه، و ادعاه المحيل، تعارض الأصل و الظاهر.»

(۱) برات ذمه محیل در برابر محال‌علیه

(۲) برات ذمه محال‌علیه در برابر محیل

(۳) استصحاب وجود دین محیل به محال‌علیه

(۴) استصحاب وجود دین محال‌علیه به محال

۸- باتوجه به متن زیر در کدام مورد، بازگشت صفت امانت به متصرف مال، مورد اختلاف است؟

«لا يبرأ المستودع بإعادة الوديعة إلى الحرز لو تعدى فأخرجها منه، لأنه صار بمنزلة الغاصب فيستصحب حكم الضمان إلى أن يحصل من المالك ما يقتضي زواله برده عليه، ثم يجدد له الوديعة، أو يجدد له الاستئمان بغير رد كأن يقول له: أودعكها، أو استأمنتك عليها، و نحوه على الأقوى. و قيل: لا يعود بذلك، كما لا يزول الضمان عن الغاصب بإيداعه، أو يبرئه من الضمان.»

(۱) مالک بدون دریافت مال و تجدید عقد، متصرف را ابراء کند.

(۲) مالک بدون دریافت مال و تجدید عقد، متصرف را امین قرار دهد.

(۳) دریافت مال توسط مالک و سپس تجدید عقد ودیعه

(۴) ابراء مستودع از ضمان

۹- با توجه به متن زیر کدام مورد صحیح است؟

«سبب الشركة قد يكون إرثاً و عقداً و حيازة دفعه و مزجاً لا يميز. و المشترك قد يكون عيناً و منفعةً و حقاً كشفة، و خيار، و رهن و هذه الثلاثة تجري في الأولين و أما الأخيران فلا يتحققان إلا في العين.»

(۱) شرکت در منفعت و حق قابل تحقق نیست.

(۲) اشاعه در حق خیار و رهن قابل تحقق نیست.

(۳) حيازت و امتزاج در منفعت و حق تحقق نمی‌یابد.

(۴) خیار و رهن نمی‌تواند موضوع شرکت واقع شود.

۱۰- از متن زیر کدام مورد استفاده می‌شود؟

«لو قال الكفيل: «لا حقَّ لك»، حلف المستحق. فلو لم يحلف و ردَّ اليمين عليه برئ من الكفالة و المال بحاله.»

- ۱) اگر مکفول سوگند را به کفیل رد کند، کفیل فوراً از احضار مکفول و پرداخت دین وی بری می‌شود.
- ۲) اگر مکفول به سوگند را به کفیل رد کند، کفیل فوراً از احضار مکفول و پرداخت دین وی بری می‌شود.
- ۳) اگر مکفول به سوگند را به کفیل رد کند، کفیل از تعهد احضار بری می‌شود اما بدهی مکفول به مکفول له از بین نمی‌رود.
- ۴) اگر مکفول سوگند را به کفیل رد کند، کفیل لازم نیست مکفول را حاضر کند اما برائت ذمه مکفول حاصل می‌شود.

۱۱- براساس متن زیر، بیع در کدام مورد باطل است؟

«يجوز ابتياع جزء مشاع من الحيوان كالنصف و الثلث، لا معين و لا يكون شريكاً بنسبة قيمته على الأصح، لضعف مستند الحكم بالشركة، و تحقق الجهالة، و عدم القصد إلى الإشاعة فيبطل البيع بذلك، إلا أن يكون مذبوحاً، أو يراد ذبحه، فيقوى صحة الشرط.»

- ۱) جزء معینی از حیوان ذبح شده
- ۲) جزء معینی از حیوان زنده
- ۳) حیوان به صورت کلی در معین
- ۴) حیوان به صورت مشاع

۱۲- کدام مورد در خصوص متن زیر صحیح است؟

«وقف المشاع جائز كالمقسوم»، و قبضه كقبض المبيع في توفقه على إذن المالك و الشريك عند المصنف مطلقاً. و الأقوى أن ذلك في المنقول، و غيره لا يتوقف على إذن الشريك، لعدم استلزام التخليّة التصرف في ملك الغير.»

- ۱) به نظر مصنف، قبض مال غیرمنقول نیازمند اذن شریک است اما به نظر شارح، خیر.
- ۲) به نظر مصنف، قبض مال منقول نیازمند اذن شریک است اما به نظر شارح، خیر.
- ۳) به نظر مصنف و شارح، قبض مال منقول و غیرمنقول نیازی به اذن شریک ندارد.
- ۴) به نظر مصنف و شارح، قبض مال منقول و غیرمنقول نیازمند اذن شریک است.

۱۳-

«لو نوى بالبيع الإجارة فإن أوردته على العين بطل، لإفادته نقل العين و هو مناف للإجارة و إن قال: بعته سكنها سنة مثلاً ففي الصحة و جهان مأخذهما أن البيع موضوع لنقل الأعيان، و المنافع تابعة لها فلا يثمر الملك لو تجوز به في نقل المنافع منفردة و إن نوى به الإجارة، و إنه يفيد نقل المنفعة أيضا في الجملة و لو بالتبع فيقوم مقام الإجارة مع قصدها و الأصح المنع.»

به نظر شارح، اگر مالک خانه بگوید: «سکونت خانه را به تو فروختم» چه حکمی دارد؟

- ۱) بیع واقع می‌شود هر چند اجاره را قصد کرده باشد.
- ۲) اجاره واقع نمی‌شود اما ممکن است بیع واقع شود.
- ۳) اجاره واقع نمی‌شود هر چند اجاره را قصد کرده باشد.
- ۴) اجاره واقع می‌شود حتی اگر اجاره را قصد نکرده باشد.

۱۴-

فرض کنیم شخصی به دیگری بگوید: «من وکیل تو در فروش خانه با دستمزد ۱۰ میلیون تومان بودم و خانه را فروختم» و یک مرد و دو زن بر ادعای وی شهادت دهند. براساس متن زیر، کدام مورد در این خصوص صحیح است؟

«لا تثبت الوكالة بشاهد و یمین إلا أن یشتمل على جهتين [أي جهة الوكالة و جهة المالیة] كما لو ادّعى شخص على

آخر وكالة بجعل و أقام شاهدا و امرأتین، فالأقوى ثبوت المال، لا الوكالة و إن تبعضت الشهادة.»

- ۱) بیع صحیح و نافذ است و مخاطب می‌تواند ثمن را از مدعی وکالت مطالبه کند.
- ۲) بیع صحیح و نافذ است و مخاطب باید خانه را تسلیم خریدار کند.
- ۳) دستمزد ثابت می‌شود و بیع صحیح و نافذ است.
- ۴) دستمزد ثابت می‌شود اما بیع فضولی است.

- ۱۵- با توجه به متن زیر، در صورت صدور دو ایجاب مختلف از سوی جاعل کدام مورد صحیح است؟
 «لو أوقع المالك صيغتين للجمالة مختلفتين في مقدار العوض أو في بعض أوصافها عمل بالأخيرة إذا سمعها العامل، و إلا يسمعها فالمعتبر ما سمع من الأولى و الأخيرة.»
 (۱) عامل در هر صورت مستحق اجرت‌المسمای جماله دوم است.
 (۲) عامل هر کدام از دو جماله را انجام دهد مستحق اجرت‌المسمای آن است.
 (۳) عامل در هر صورت مستحق اجرت‌المسمای جماله‌ای است که از آن مطلع شده است.
 (۴) اگر عامل با اطلاع از هر دو جماله بر طبق جماله اول عمل کند مستحق اجرت‌المسمای آن نیست.
- ۱۶- با توجه به متن زیر، در صورتی که مهر مقداری طلای معین باشد، کدام مورد صحیح است؟
 «يكفي في المهر المشاهدة عن اعتباره بالكيل، أو الوزن، أو العدد كقطعة من ذهب مشاهدة لا يعلم وزنها. و لو لم يشاهد اعتبر التعيين قدراً، و وصفاً إن كان مما يعتبر به، أو وصفاً خاصة إن اكتفي به.»
 (۱) باید وزن و عیار طلا معلوم باشد، چه در منظر زوجه باشد چه نباشد.
 (۲) در صورت مشاهده آن توسط زوجه، لازم نیست وزن آن معلوم باشد.
 (۳) اگر مورد مشاهده زوجه باشد، تعیین وزن و عیار آن لازم نیست.
 (۴) اگر مورد مشاهده زوجه نباشد، کافی است عیار آن تعیین شود.
- ۱۷- با توجه به متن زیر، در صورتی که عامل قبل از اتمام عمل فوت کند، کدام مورد صحیح است؟
 «عقد المزارعة لازم و لا تبطل بموت أحدهما. ثم إن كان الميت العامل قام وارثه مقامه في العمل، و إلا استأجر الحاكم عليه من ماله، أو على ما يخرج من حصته، و إن كان المالك بقيت بحالها، و على العامل القيام بتمام العمل، و استثنى من الأول ما لو شرط عليه العمل بنفسه فمات قبله.»
 (۱) حاکم می‌تواند ورثه عامل را اجبار به انجام کار نماید یا دستور به انجام کار از محل ترک دهد.
 (۲) اگر انجام زراعت مشروط به مباشرت عامل نبوده، ورثه وی می‌توانند کار را انجام دهند.
 (۳) اگر انجام زراعت مشروط به مباشرت عامل نبوده، ورثه باید کار را انجام دهند.
 (۴) ورثه عامل باید کار را انجام دهند یا اجرت انجام کار توسط ثالث را بپردازند.
- ۱۸- با توجه به متن زیر، در صورتی که شخصی مال دیگری را قبض نماید، چه حکمی دارد؟
 «تفتقر الوديعة إلى إيجاب و قبول. و يكفي في القبول الفعل. و ربما كان الفعل و هو قبضها أقوى من القول، باعتبار دخولها في ضمانته، و التزامه بحفظها بواسطة القبض و إن لم يحصل الإيجاب، فيه أولى.»
 (۱) نگهداری از مال واجب است هر چند که عقد ودیعه تشکیل نشود.
 (۲) نگهداری از مال در صورتی واجب است که عقد ودیعه تشکیل شود.
 (۳) نگهداری از مال در صورتی واجب است که گیرنده تعهد به نگهداری آن کند.
 (۴) نگهداری از مال در صورتی واجب است که قبض آن به قصد قبول عقد ودیعه باشد.
- ۱۹- مقصود از عبارت زیر چیست؟
 «لا حرج في زيادة الثمن و نقصانه على البائع و المشتري إذا عرف المشتري القيمة، و كذا إذا لم يعرف، لجواز بيع الغبن إجماعاً. إلا أن يؤدي إلى السفه من البائع، أو المشتري فيبطل البيع، و يرتفع السفه بتعلق غرض صحيح بالزيادة و النقصان.»
 (۱) مبيع می‌تواند به بیشتر یا کمتر از قیمت واقعی فروخته شود، مگر آن که ببع سَفْهی محسوب شود.
 (۲) خرید و فروش به کمتر یا بیشتر از قیمت واقعی دلیل بر محجور و سفیه بودن خریدار یا فروشنده نیست.
 (۳) خرید و فروش به کمتر یا بیشتر از قیمت واقعی موجب محجور و سفیه شدن خریدار یا فروشنده نمی‌شود.
 (۴) اگر خریدار یا فروشنده سفیه باشد و معامله به کمتر یا بیشتر از قیمت واقعی صورت گیرد، معامله باطل است.

- ۲۰- «يعتبر ما يراد طعمه و ريحه. و لو اشتراه بناء على الأصل جاز و أبلغ في الجواز ما يفسد باختباره، كالبطيخ و الجوز و البيض. فإن ظهر فاسدا بعد كسره رجح بأرشه. و لو لم يكن لمكسوره قيمة كالبيض الفاسد رجح بالثمن أجمع، لبطلان البيع. و هل يكون العقد مفسوخا من أصله نظرا إلى عدم المالية من حين العقد فيقع باطلا ابتداء، أو يطرأ عليه الفسخ بعد الكسر و ظهور الفساد، نظر، و رجحان الأول واضح.»
- به نظر مصنف، در صورتی که تخم مرغ خریداری شده، پس از شکستن معیوب از کار در آید، چه حکمی دارد؟
- (۱) بیع از ابتدا فسخ می‌شود.
 (۲) بیع از ابتدا باطل است.
 (۳) بیع از هنگام شکستن تخم مرغ فسخ می‌شود.
 (۴) بیع از هنگام شکستن تخم مرغ باطل می‌شود.
- ۲۱- با توجه به متن زیر، کدام مورد درست است؟
- «المغارسة باطلة و هي أن يدفع أرضا إلى غيره ليغرسها على أن الغرس بينهما، و لصاحب الأرض قلعها، و له الأجرة عن الأرض، لطول بقائه فيها، و لو نقص بالقلع ضمن أرشه و هو تفاوت ما بين قيمته مقلوعاً و باقياً في الأرض بالأجرة، و لو كان الغرس من مالك الأرض، و قد شرط على العامل غرسه و عمله بالحصاة فهو لمالكه، و عليه أجرة الغارس، و ما عمل فيه من الأعمال.»
- (۱) عامل می‌تواند با پرداخت قیمت زمین، درخت‌ها را در زمین ابقاء کند.
 (۲) عامل می‌تواند با پرداخت اجرت زمین، درخت‌ها را در زمین ابقاء کند.
 (۳) مالک می‌تواند درختان را قلع کند یا ابقاء نماید و اجرت زمین را بگیرد.
 (۴) مالک می‌تواند با پرداخت اجرت کارهای عامل، درخت‌ها را در زمین ابقاء کند.
- ۲۲- با توجه به متن زیر، اگر در عقد اجاره برای حمل کالا در روز اول اجرت تعیین شده و شرط شده باشد که حمل آن در روز بعد بدون اجرت باشد، کدام مورد صحیح است؟
- «لو جعل [في الاجارة] أجرتين على تقديرين كتنقل المتاع في يوم بعينه بأجرة و في يوم آخر بأجرة أخرى، أو جعل أجرتين إحداهما في الخياطة الرومية و الأخرى على الخياطة الفارسية فالأقرب الصحة. و لو شرط عدم الأجرة على التقدير الآخر لم تصح في مسألة النقل في اليومين، و تثبت أجرة المثل على المشهور.»
- (۱) اجاره صحیح است و اجیر در صورت انجام دادن کار در روز اول یا دوم، مستحق اجرت‌المسمى است.
 (۲) اجاره باطل است و اجیر فقط در صورت انجام دادن کار در روز اول مستحق اجرت‌المثل است.
 (۳) در صورت انجام دادن کار در روز اول، اجاره صحیح، و اجیر مستحق اجرت‌المسمى است.
 (۴) اجاره باطل است و اجیر در صورت انجام دادن کار، مستحق اجرت‌المثل است.
- ۲۳- با توجه به متن زیر، کدام مورد درست است؟
- «لو استتدت الدعوى إلى قرينة كما لو وجد بخط مؤرثه أن له حقاً على أحد فأنكر، و صالحه على إسقاطها بمال فالمتجه صحة الصلح. و مثله ما لو توجهت الدعوى بالتهمة، لأن اليمين حق يصلح على إسقاطها.»
- (۱) در مواردی که خواهان به خواننده تهمت و افترا بزند، صلح برای اسقاط تهمت صحیح است.
 (۲) در مواردی که مدعی حق سوگند دادن منکر را دارد، صلح بر اسقاط حق سوگند صحیح است.
 (۳) در مواردی که مستند دعوی سند غیر رسمی باشد، صلح بر اسقاط حق استناد به سند صحیح است.
 (۴) در مواردی که مستند دعوی سند متعلق به غیر باشد، صلح بر اسقاط حق استناد به سند صحیح است.

- ۲۴- در فرض زیر، مقصود از «استیفاء» و «اعتیاض» به ترتیب چیست؟
 «تصح الحوالة بغير جنس الحق الذي للمحتال على المحيل بأن يكون له عليه درهم فيحيله على آخر بدنانير، سواء جعلنا الحوالة استيفاءً أم اعتياضاً، لأن إيفاء الدين بغير جنسه جائز مع التراضي. وكذا المعاوضة على الدراهم بالدنانير.»
- ۱) دریافت طلب توسط محیل - معاوضه بین محیل و محال‌علیه
  - ۲) دریافت طلب توسط محتال - معاوضه بین محیل و محال‌علیه
  - ۳) دریافت طلب توسط محتال - معاوضه بین محیل و محتال
  - ۴) دریافت طلب توسط محیل - معاوضه بین محیل و محتال
- ۲۵- با توجه به متن زیر، اگر معلوم شود که فروشنده در بیع مرابحه حقیقت را نگفته است، خریدار چه حقی دارد؟
 «يجب على البائع [في المربحة] الصدق. و لو ظهر كذبه أو غلظه تخير المشتري بين رده و أخذه بالثمن الذي وقع عليه العقد، لغروره. و قيل: له أخذه بحط الزيادة و ربحها. و هل يشترط في ثبوت خيار المشتري على الأول بقاؤه على ملكه؟ وجهان، أجودهما العدم. فمع التلف يرد مثله، أو قيمته إن اختار الفسخ.»
- ۱) خریدار می‌تواند عقد را فسخ یا مقدار زیادی و سود آن را مطالبه کند.
  - ۲) خریدار حق فسخ دارد منوط به اینکه مبیع و ثمن باقی باشند.
  - ۳) خریدار می‌تواند مقدار زیادی و سود آن را مطالبه کند.
  - ۴) خریدار حق فسخ دارد هرچند که مبیع تلف شده باشد.
- ۲۶- مقصود از «بدلوه» در عبارت زیر چیست؟
 «تثبت الشفعة للمفلس، لكن لا يجب على الغرماء تمكينه من الثمن، فإن بدلوه، أو رضي المشتري بذمته فأخذ، تعلق بالشقص حق الغرماء، و لا يجب عليه الأخذ و لو طلبوه منه مطلقاً.»
- ۱) طلبکاران ثمن را به مفلس هبه کنند.
  - ۲) طلبکاران طلب خود را به مفلس ببخشند.
  - ۳) طلبکاران مالی به مقدار ثمن به مفلس ببخشند.
  - ۴) طلبکاران به مفلس اجازه دهند که ثمن را از اموال خود پرداخت کند.
- ۲۷- با توجه به متن دیدگاه نویسنده با کدام مورد مطابقت دارد؟
 «عذر المستأجر لا يبطل الاجارة و إن بلغ حداً يتعذر عليه الانتفاع بها. أما لو عم العذر فالأقرب جواز الفسخ لكل منهما، و مثله ما لو عرض مانع شرعي كخوف الطريق، لتحريم السفر حينئذ، و يحتمل انفساخ العقد في ذلك كله، تنزيلاً للتعذر منزلة تلف العين.»
- ۱) پیدایش مانع عمومی فقط موجب انفساخ اجاره است.
  - ۲) در تمام موارد پیدایش مانع، احتمال می‌رود که اجاره منفسخ شود.
  - ۳) پیدایش مانع عمومی موجب حق فسخ برای موجر و مستأجر می‌شود.
  - ۴) پیدایش مانع شخصی موجب بطلان اجاره نیست اما به مستأجر حق فسخ می‌دهد.

- ۲۸- با توجه به متن زیر، مخلوط کردن موصی به با جنس مساوی چه حکمی دارد؟
 «یصح للموصی الرجوع فی الوصیة قولاً و فعلاً مثل بیع العین الموصی بها أو طحن الطعام، أو عجن الدقیق أو خلطه بالأجود، بخلاف المساوی و الأردأ، و فی الدروس لم یفرق بین خلطه بالأجود و غیره فی کونه رجوعاً. و الأنسب عدم الفرق و توقف کونه رجوعاً علی القرانن الخارجة فإن لم یحکم بکونه رجوعاً یكون مع خلطه بالأجود شریکاً بنسبة القیمتین.»
- (۱) تحقق شرکت بین موصی له و ورثه در عین موصی به به نسبت قیمت موصی به و جنس مساوی
 (۲) تحقق شرکت بین موصی له و ورثه به نسبت قیمت موصی به و جنس مساوی
 (۳) رجوع از وصیت و تعلق موصی به به ورثه یا موصی
 (۴) رجوع از وصیت و تعلق موصی به به ورثه
- ۲۹- برای تقدم قول وکیل در مسئله زیر چند دلیل إقامة شده است؟
 «لو اختلفا فی تصرف الوکیل حلف الوکیل، لأنه أمين و قادر علی الإنشاء و التصرف إلیه و مرجع الاختلاف إلی فعله و هو أعلم به.»
- (۱) دو دلیل: امین بودن و قدرت بر انشاء معامله و تصرف
 (۲) دو دلیل: امین بودن و آگاه‌تر بودن شخص به فعل خود
 (۳) چهار دلیل: امین بودن، قدرت بر انشاء معامله، قدرت بر تصرف، و آگاه‌تر بودن شخص به فعل خود
 (۴) سه دلیل: امین بودن، قدرت بر انشاء معامله و واگذاری آن به وی، و آگاه‌تر بودن شخص به فعل خود
- ۳۰- با توجه به متن زیر، صلح بر مبلغی بیشتر یا کمتر از قیمت لباس در کدام مورد صحیح است؟
 «لو أتلف علیه ثوباً یساوی درهمنین فصالح علی أكثر أو أقل، فالمشهور الصحة، لأن مورد الصلح الثوب، لا الدرهمان. و هذا إنما یتم علی القول بضمنان القیمی بمثلته، لیكون الثابت فی الذمة ثوباً فیکون هو متعلق الصلح، أما علی القول الأصح من ضمانته بقیمته فاللزم لئذمه إنما هو الدرهمان فلا یصح الصلح علیهما بزيادة عنهما و لا نقصان مع اتفاق الجنس، و لو قلنا باختصاص الربا بالبیع توجه الجواز أيضاً.»
- (۱) مبنا در ضمان مال قیمی، قیمت باشد نه مثل یا اختصاص داشتن ربا به بیع.
 (۲) مبنا در ضمان مال قیمی، مثل باشد نه قیمت یا اختصاص داشتن ربا به بیع.
 (۳) مبنا در ضمان تأثیری در این مسئله ندارد و اگر ربا در صلح جریان داشته باشد، صلح مورد نظر باطل است.
 (۴) مبنا در ضمان تأثیری در این مسئله ندارد و اگر ربا اختصاص به بیع داشته باشد، صلح مورد نظر صحیح است.
- ۳۱- با توجه به متن زیر، کدام گزینه در خصوص اجاره‌بها صحیح است؟
 «خانه‌ای که اجاره‌بهای ماهانه آن دو میلیون تومان است به مدت یکسال در برابر یک موتورسیکلت که ارزش آن ۲۴ میلیون تومان است، اجاره داده می‌شود. پس از چند ماه خانه در اثر سیل منهدم می‌شود.»
- (۱) به نسبت مدت باقیمانده، قیمت روز موتورسیکلت باید به مستأجر پرداخت شود.
 (۲) مالکیت بخشی از موتورسیکلت به نسبت مدت باقیمانده از قرارداد اجاره، به مستأجر باز می‌گردد.
 (۳) موتورسیکلت به ملکیت مستأجر باز می‌گردد و او باید اجرت‌المثل مدت قبل از انهدام مورد اجاره را به صورت وجه نقد بپردازد.
 (۴) تمام موتورسیکلت به دلیل قابل تقسیم نبودن به ملکیت مستأجر باز می‌گردد و او باید اجاره‌بهای مدت قبل از انهدام مورد اجاره را به صورت وجه نقد بپردازد.

- ۳۲- چنانچه مردی زن خود را پیش از نزدیکی طلاق دهد و سپس متوجه شود که زن مبتلا به قَرَن است آیا می‌تواند بعد از طلاق و ظرف پنج روز از وقوع آن، نکاح را به استناد عیب مزبور فسخ کند و نصف مهریه داده شده را پس بگیرد؟
 (۱) با انحلال نکاح به وسیله طلاق دیگر موردی برای فسخ نکاح باقی نمی‌ماند.
 (۲) چون زن در عده طلاق رجعی است و در حکم زوجه است آن مرد می‌تواند نکاح را فسخ کند و نصف مهریه را پس بگیرد.
 (۳) هرچند زن در عده طلاق بائن است ولی آن مرد می‌تواند به استناد خیار عیب، نکاح را فسخ و نصف مهریه را پس بگیرد.
 (۴) هرچند زن در عده طلاق رجعی است ولی نمی‌توان آن دو را زن و شوهر دانست. بنابراین موردی برای فسخ نکاح باقی نمی‌ماند.
- ۳۳- براساس قرارداد میان مالک باغ و کارگر، توافق شده است که کارگر یک روز برای مالک باغ میوه بچیند و در آخر روز، یک چهارم میوه‌های چیده شده متعلق به او باشد. بر فرض این‌که که قرارداد مزبور اجاره بوده یا جعاله، کدام مورد صحیح است؟
 (۱) اگر قرارداد جعاله بوده، صحیح است و کارگر مستحق اجرت تعیین شده است.
 (۲) اگر قرارداد جعاله بوده، باطل است و کارگر مستحق اجرت‌المثل شده است.
 (۳) در هر حال، قرارداد صحیح است و کارگر مستحق اجرت تعیین شده است.
 (۴) در هر حال، قرارداد باطل است و کارگر مستحق اجرت‌المثل است.
- ۳۴- در توافق مالک خانه با یک کارگر، بدون تعیین مدت مقرر می‌شود که کارگر به‌ازای هر روز کار ۱۵۰ هزار تومان اجرت بگیرد. کارگر دو روز کار می‌کند. اگر معلوم شود اجرت متعارف کارگر هر روز ۲۰۰ هزار تومان بوده و کارگر هنگام عقد از آن بی‌اطلاع بوده است، کارگر مزبور طبق قانون مدنی، استحقاق دریافت چه مبلغی را دارد؟
 (۱) مطالبه ۴۰۰ هزار تومان در صورت فسخ عقد یا مطالبه ۳۰۰ هزار تومان در صورت ابقای عقد
 (۲) قرارداد اجاره باطل و کارگر حق مطالبه ۴۰۰ هزار تومان را دارد.
 (۳) فقط مطالبه ۳۰۰ هزار تومان
 (۴) فقط مطالبه ۴۰۰ هزار تومان
- ۳۵- عقد جعاله‌ای راجع به پیدا کردن شیء گمشده‌ای منعقد می‌شود. عامل پس از دو روز جستجوی بی‌حاصل و قبل از پیدا کردن آن، از دنیا می‌رود. کدام مورد صحیح است؟
 (۱) ورثه عامل مستحق اجرت‌المسمی به تناسب کار انجام شده هستند.
 (۲) ورثه عامل مستحق اجرت‌المثل کار انجام شده توسط عامل هستند.
 (۳) ورثه عامل باید کار را تکمیل کنند و جعل را دریافت کنند.
 (۴) ورثه عامل مستحق چیزی نیستند.
- ۳۶- مستأجر ملکی ۱۰۰ کیلو برنج به موجر قرض داده و تسلیم کرده است. موجر به وجه ملزومی تعهد کرده که ظرف سه ماه قرض را ادا کند اما با گذشت سه ماه از زمان قرض، دین خود را ادا نمی‌کند. برنج‌ها هنوز در انبار مشترک ساختمان موجود است. کدام مورد در این خصوص صحیح است؟
 (۱) موجر باید همان برنج‌ها را به‌عنوان وفای به عهد به مستأجر بدهد.
 (۲) موجر می‌تواند همان برنج‌ها را به‌عنوان وفای به عهد به مستأجر بدهد.
 (۳) مستأجر می‌تواند همان برنج‌ها را بدون رضایت موجر به عنوان دریافت طلب خود بردارد.
 (۴) مستأجر می‌تواند عقد قرض را فسخ و موجر را ملزم کند که همان برنج‌ها را به وی مسترد کند.

- ۳۷- مطابق قرارداد میان (الف) و (ب)، آقای (ب) متعهد می‌شود در مقابل اجرت معلوم، شخص ثالثی را تنبیه نماید. در صورت اجرای عمل مورد توافق و با توجه به اینکه مضروب نسبتی با (الف) نداشته است، در خصوص استحقاق عامل، کدام مورد درست است؟
- (۱) در هر حال، عامل مستحق دریافت اجرت نیست.
  - (۲) در هر حال، عامل مستحق دریافت اجرت‌المثل عمل است.
  - (۳) در صورت جهل موضوعی عامل و این تصور که مضروب فرزند طرف قرارداد و با هدف تنبیه اوست، عامل مستحق اجرت‌المثل است.
  - (۴) در صورت جهل موضوعی عامل و این تصور که مضروب فرزند طرف قرارداد و با هدف تنبیه اوست، عامل مستحق اجرت مورد توافق است.
- ۳۸- چنانچه شخصی مالی را غصب کند و با ادعای اینکه آن مال متعلق به اوست، آن را به تصرف دیگری بدهد و او را مغرور کند، در فرض تلف مال، آیا می‌تواند برای آنچه به مالک پرداخته است به مغرور رجوع کند؟
- (۱) نمی‌تواند اگرچه مال مغضوب در دست مغرور تلف شده باشد.
  - (۲) نمی‌تواند، اگر مال مغضوب در دست مغرور تلف نشده باشد.
  - (۳) می‌تواند به شرط اینکه مال مغضوب در دست مغرور تلف نشده باشد.
  - (۴) می‌تواند به شرط اینکه مال مغضوب در دست مغرور تلف شده باشد.
- ۳۹- در قراردادی که بین یک شرکت دولتی با پیمانکاری خارجی بسته می‌شود، مقرر می‌گردد که دستمزد پیمانکار با ارزش خارجی (یورو) پرداخت گردد. چنانچه در اثنای کار هر نوع پرداخت با ارزش خارجی ممنوع گردد، وضعیت قرارداد یادشده چگونه است؟
- (۱) قرارداد، باطل می‌شود.
  - (۲) قرارداد، منفسخ می‌گردد.
  - (۳) قرارداد، صحیح ولی قابل فسخ است.
  - (۴) قرارداد، صحیح و غیرقابل فسخ است.
- ۴۰- طی یک قرارداد، (الف) عملیات چیدن میوه‌های باغ معینی را در برابر مبلغ مشخص به (ب) واگذار می‌کند. در صورتی که (الف) در واقع مالک آن باغ نبوده و مالک نیز قرارداد را تنفیذ نکند، در خصوص استحقاق یا عدم استحقاق عامل کدام مورد درست است؟
- (۱) در صورت ناآگاه بودن عامل از عدم مالکیت طرف قرارداد، مستحق دریافت اجرت‌المثل عمل خود است.
  - (۲) در صورت ناآگاه بودن عامل از عدم مالکیت طرف قرارداد، مستحق دریافت اجرت قراردادی است.
  - (۳) در هر حال، عامل مستحق دریافت اجرت‌المثل عمل خود است.
  - (۴) در هر حال، عامل مستحق دریافت اجرت قراردادی است.
- ۴۱- یاسر قطعه زمینی را مهریه همسرش قرار داده است و بعد معلوم شده است که زمین متعلق به دوستش نیما است، در صورت عدم اجازه نیما، حکم قضیه چیست؟
- (۱) فقط در فرض نزدیکی، زوج مستحق مهرالمثل است. (۲) زوج مستحق قیمت زمین است.
  - (۳) زوج مستحق مهرالمنع است. (۴) زوج مستحق مهرالمثل است.
- ۴۲- چرا مطابق ماده ۲۷۴ ق.م.ا. اهلیت متعهدله برای اعتبار ایفای تعهد لازم است؟
- (۱) چون ایفای تعهد به محجور به ضرر او منتهی می‌شود.
  - (۲) چون در اعتبار ایفای تعهد، قصد استیفای متعهدله شرط است.
  - (۳) چون ایفای تعهد، عمل حقوقی است باید طرفین اهلیت قانونی داشته باشند.
  - (۴) چون ایفای تعهد متعهد ملازمه با استیفای حق متعهدله دارد و استیفای حق منوط به اهلیت است.

- ۴۳- در بیع حیوان، اگر بعد از تسلیم، مبیع تلف شود، خسارت وارده را چه کسی باید متحمل شود؟
- (۱) در هر حال، مشتری، چون ضمان معاوضی بایع تا زمان تسلیم مبیع است.
  - (۲) بایع، در صورتی که از زمان انعقاد عقد ۳ روز نگذشته باشد.
  - (۳) در هر حال، ضمان بر عهده بایع است.
  - (۴) مشتری، چون مالک مبیع است.
- ۴۴- متعهد ۱۰ تن سیمان فروخته شده را به جای متعهدله به شخص دیگری که از طرف او هیچ سمتی ندارد، تحویل می‌دهد. در خصوص امکان استرداد مورد تعهد توسط متعهد کدام مورد صحیح است؟
- (۱) می‌تواند سیمان‌ها را مسترد نماید.
  - (۲) استرداد منوط به رضایت ثالث می‌باشد.
  - (۳) استرداد منوط به رضایت متعهدله می‌باشد.
  - (۴) نمی‌تواند سیمان‌های تحویل شده به ثالث را مسترد کند.
- ۴۵- علی‌رضا با توجه به انعقاد سه فقره قرارداد با محسن، به ترتیب ۵۰ میلیون، ۷۰ میلیون و ۱۰۰ میلیون تومان به وی بدهکار می‌باشد. با فرارسیدن مواعد پرداخت، اگر علی‌رضا بابت بدهی ۵۰ میلیون تومانی یک فقره چک به تاریخ روز ارائه کند، آیا محسن می‌تواند از پذیرش آن خودداری کرده و پرداخت هر سه دین را مطالبه کند؟
- (۱) می‌تواند صرفاً به دلیل اینکه تمام دیون حال هستند.
  - (۲) نمی‌تواند چون تجزیه دین در برخی موارد مجاز است.
  - (۳) به لحاظ حقوقی می‌تواند از پذیرش آن خودداری کند.
  - (۴) به دلیل اینکه تجزیه دین بدون رضایت متعهدله ممنوع است، می‌تواند از پذیرش آن خودداری کند.
- ۴۶- کدام مورد در خصوص «اقاله» صحیح است؟
- (۱) همواره سبب سقوط تعهد است.
  - (۲) انحلال قرارداد است و همواره اثر آن سقوط تعهد است.
  - (۳) انحلال قرارداد نیست و اثر آن صرفاً توقف ادامه عقد است.
  - (۴) در برخی موارد سبب سقوط تعهد نیست بلکه آثار عقد را قطع و ادامه آن را متوقف می‌سازد.
- ۴۷- خریدار حصه مشاعی از یک ملک، علاوه بر قیمت حصه به میزان ۸۰۰ میلیون تومان، مبلغی تحت عنوان کمیسیون به بنگاه معاملات املاک و مبلغی به عنوان هزینه‌های تنظیم سند به دفتر اسناد رسمی پرداخت می‌کند. در صورت اخذ شفعه، خریدار کدام یک را می‌تواند از شفیع مطالبه کند؟
- (۱) ثمن حصه مشاعی به میزان ۸۰۰ میلیون تومان
  - (۲) ثمن حصه مشاعی به میزان ۸۰۰ میلیون تومان و هزینه‌های دفتر اسناد رسمی
  - (۳) ثمن حصه مشاعی به میزان ۸۰۰ میلیون تومان و کمیسیون بنگاه معاملات املاک
  - (۴) ثمن حصه مشاعی به میزان ۸۰۰ میلیون تومان و هزینه‌های متحمل شده شامل کمیسیون بنگاه معاملات املاک و هزینه‌های دفتر اسناد رسمی
- ۴۸- در خصوص «ضمان عهده» کدام مورد صحیح است؟
- (۱) ضمان عهده صرفاً محدود به فساد عقد، ناشی از مستحق‌الغیر درآمدن مبیع یا ثمن است.
  - (۲) ضمان عهده از مشتری یا بایع در هیچ فرضی نمی‌تواند شامل اقاله و فسخ بیع شود.
  - (۳) ضمان عهده از درک مبیع و ثمن کلی، مفید انتقال ذمه نیست.
  - (۴) ضمان عهده، نوعی تعهد به فعل ثالث است.

- ۴۹- مستحق نفقه، دارای پدر، جد پدری و پسر بلافصل است نفقه شخص مزبور برعهده چه کسی است؟
- (۱) پدر و جد پدری متساویاً
(۲) پدر و پسر متساویاً
(۳) پدر به تنهایی
(۴) پسر به تنهایی
- ۵۰- در کدام مورد، ممکن است رابطه خوانده با فعل زیانبار قطع شود؟
- (۱) دفاع مشروع
(۲) اضطرار
(۳) آکراه
(۴) رضایت زیان‌دیده
- ۵۱- در خصوص حق انتفاع و وقف کدام مورد صحیح است؟
- (۱) متولی وقف نماینده واقف است.
(۲) در صورت درج شرط عوض در عقد وقف، شرط باطل و عقد صحیح است.
(۳) در حق انتفاع، منتفع باید مخارجی را که برای نگهداری عین است، بپردازد.
(۴) اگر حق سکنی خانه‌ای به شخصی واگذار شود، ثمره درختان خانه متعلق به منتفع نیست.
- ۵۲- در بیع شرط، اگر مشتری در مدت خیار، مبیع را به دیگری فروخته باشد، کدام مورد درست است؟
- (۱) بیع دوم باطل است و حتی در فرض انقضای مدت خیار و عدم فسخ هم تصحیح نمی‌شود.
(۲) بیع دوم صحیح است ولی در صورت فسخ بیع شرط توسط بایع، بیع دوم از ابتدا منحل می‌شود.
(۳) بیع صحیح است ولی در صورت فسخ بایع شرطی، بیع دوم به تبع انحلال عقد اول، از زمان فسخ، منفسخ می‌شود.
(۴) بیع دوم غیرنافذ است و چنانچه بایع شرطی اخذ به خیار نکند، بیع دوم بدون نیاز به تنفیذ بایع شرطی از ابتدا نفوذ می‌یابد.
- ۵۳- کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) اگر بایع برای تسلیم مبیع به مشتری مراجعه و او از قبض امتناع کند، تلف از کیسه مشتری خواهد بود.
(۲) اگر بعد از بیع و قبل از قبض مبیع، مبیع تلف شود بیع منفسخ می‌شود حتی اگر مشتری بایع را وکیل در قبض نموده باشد.
(۳) اگر مبیع قبل از قبض تلف شود معامله منفسخ می‌گردد، خواه برای تسلیم مبیع اجل معین شده یا نشده باشد و خواه بایع در تسلیم تأخیر کرده یا نکرده باشد.
(۴) اگر بایع با ثمن معین کالایی خریداری کرده باشد و سپس مبیع معامله اول قبل از قبض تلف گردد، بایع باید عین ثمن را به مشتری بازگرداند.
- ۵۴- با توجه به این قاعده که زیان‌دیده نمی‌تواند جبران ضرری را مطالبه کند که قبلاً جبران شده است، در کدام مورد ذی‌نفع بیمه می‌تواند علاوه بر رجوع به بیمه‌گر، به عامل زیان هم رجوع کند؟
- (۱) بیمه عمر
(۲) بیمه شخص ثالث
(۳) بیمه بدنه اتومبیل
(۴) بیمه آتش‌سوزی
- ۵۵- در مورد «هبه طلب» کدام گزینه درست است؟
- (۱) هبه طلب پس از تسلیم مصداق معتبر است.
(۲) هبه طلب به مدیون در حکم ابراء است و به قبول نیاز ندارد.
(۳) هبه طلب به دلیل عدم امکان قبض طلب، صحیح نیست مگر اینکه مصداق طلب به مدیون تسلیم شود.
(۴) اگر هبه طلب به شرط عوض باشد و مدیون عوض را تسلیم نکرده باشد، دائن حق الزام مدیون را دارد ولی حق رجوع از هبه را ندارد.
- ۵۶- اگر مکفول‌له پس از انعقاد عقد کفالت از اعسار کفیل آگاه شود، حکم قضیه چیست؟
- (۱) عقد کفالت منفسخ می‌شود.
(۲) مکفول‌له حق فسخ عقد کفالت را دارد.
(۳) عقد کفالت صحیح و غیرقابل فسخ است.
(۴) حق دارد تقاضا کند شخص دیگری کفیل کفیل شود.

- ۵۷- زمان فوت متوفی دارایی او ۱۲۰۰ واحد و خویشاوندان او عبارتند از: زوج، پدر، دو نوه دختری از مادر واحد (یک پسر و یک دختر)، تقسیم ترکه چگونه است؟
- (۱) زوج (۶۰۰)، پدر (۲۰۰)، نوه دختری پسر (۲۶۶/۶۶)، نوه دختری دختر (۱۳۳/۳۳)
- (۲) زوج (۶۰۰)، پدر (۲۰۰)، نوه دختری پسر (۲۰۰)، نوه دختری دختر (۲۰۰)
- (۳) زوج (۳۰۰)، پدر (۲۲۵)، نوه دختری پسر (۴۵۰)، نوه دختری دختر (۲۲۵)
- (۴) زوج (۳۰۰)، پدر (۲۰۰)، نوه دختری پسر (۳۵۰)، نوه دختری دختر (۳۵۰)
- ۵۸- از عقود زیر کدام یک مبنی بر مغاینه است؟
- (۱) ضمان (۲) مزارعه (۳) صلح (۴) شرکت
- ۵۹- کدام یک از معاملات زیر از سوی قیّم، مطلقاً ممنوع است؟
- (۱) ضمانت‌کردن از مدیون محجور
- (۲) رهن‌دادن اموال غیرمنقول محجور
- (۳) وام‌گرفتن برای محجور بدون ضرورت و احتیاج
- (۴) اجاره‌دادن مال محجور به خود با اجاره‌بهایی بیش از مبلغ متعارف
- ۶۰- درباره قابلیت پیش‌بینی ضرر در مسئولیت قراردادی و غیرقراردادی، کدام مورد مطابق حقوق موضوعه ایران صحیح است؟
- (۱) فقط در مسئولیت غیرقراردادی شرط مسئولیت است.
- (۲) فقط در مسئولیت قراردادی شرط مسئولیت است.
- (۳) در هیچ‌یک از دو مورد شرط مسئولیت نیست.
- (۴) در هر دو مورد شرط مسئولیت است.
- ۶۱- در خصوص اوراق مشارکت قابل تعویض به سهام یا قابل تبدیل به سهام، کدام مورد درست است؟
- (۱) تنها در صورت تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت، حق تقدم سهامداران فعلی شرکت ناشر اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام، سلب می‌شود.
- (۲) شرکت‌های سهامی عام و خاص و شرکت‌های تعاونی تولیدی می‌توانند با رعایت مقررات، اوراق مشارکت قابل تعویض یا قابل تبدیل به سهام منتشر کنند.
- (۳) شرکت ناشر اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام موظف است هم‌زمان با صدور اوراق مشارکت، سرمایه خود را اقلأً برابر با مبلغ اسمی اوراق افزایش دهد.
- (۴) اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام خود شرکت ناشر مبادله می‌شوند، ولی اوراق مشارکت قابل تعویض می‌توانند با سهام در تملک ناشر مربوط به سایر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، تعویض شوند.
- ۶۲- فوت یا ورشکستگی صادرکننده براتی که هنوز قبول نشده، چه تأثیری بر مسئولیت ظهرنویس یا ظهرنویسان در برابر دارنده برات دارد؟
- (۱) فوت یا ورشکستگی برات‌دهنده، تأثیری بر مسئولیت ظهرنویسان ندارد و بدهی آن‌ها حال نمی‌شود.
- (۲) تأثیری ندارد زیرا حق رجوع دارنده برات به ظهرنویسان برای مطالبه وجه برات فقط پس از سررسید و واخواست برات است.
- (۳) با فوت یا ورشکستگی برات‌دهنده، سایر مسئولین سند تجاری باید وجه آن را نقدأً بپردازند یا برای تأدیه آن در سر وعده تأمین بدهند.
- (۴) فوت برات‌دهنده تأثیری در تعهدات ظهرنویس ندارد اما با ورشکستگی او ظهرنویس باید وجه برات را نقدأً بپردازد یا تأمین بدهند.

- ۶۳- در مورد چکی که صدور و انتقال آن تابع قانون اصلاحی جدید قانون صدور چک است و توسط دارنده اول صرفاً با ثبت انتقال چک در سامانه صیاد، به دیگری انتقال یافته باشد، کدام مورد نادرست است؟
- ۱) چک مزبور مشمول اصل قابل استناد نبودن ایرادات و دفاعیات مربوط به قرارداد پایه است.
  - ۲) دارنده فقط می‌تواند علیه صادرکننده و صاحب حساب، اقامه دعوی نماید.
  - ۳) چک مزبور مشمول احکام انتقال طلب ساده است.
  - ۴) چک مزبور وصف تجریدی دارد.
- ۶۴- در صورتی که عضو هیئت مدیره شرکت سهامی با شرکت، قرارداد کار تمام وقت منعقد کند، قرارداد مزبور در حقوق موضوعه ایران چه وضعیتی دارد؟
- ۱) در هر حال، معتبر و فاقد ایراد قانونی است و مدیر مستحق اجرت‌المسمی است.
  - ۲) در صورتی که با اجازه هیئت مدیره و با رعایت ترتیبات ماده ۱۲۹ بوده، معتبر است.
  - ۳) در صورتی که بدون اجازه هیئت مدیره شرکت بوده است، خودبه‌خود باطل و بلااثر است.
  - ۴) در صورتی که بدون اجازه هیئت مدیره شرکت بوده است، خودبه‌خود باطل است لیکن مدیر مزبور مستحق اجرت‌المثل است.
- ۶۵- در کدام مورد «عملیات کاهش اختیاری سرمایه شرکت سهامی»، قابل ابطال است؟
- ۱) هرگاه کاهش سرمایه شرکت به ضرر طلبکاران باشد، اگرچه در مهلت قانونی به کاهش سرمایه شرکت اعتراض نکرده باشند.
  - ۲) در صورتی که بازرس شرکت به جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت دعوت نشده، اما گزارش او در مجمع استماع شده باشد.
  - ۳) در صورتی که کاهش سرمایه در مهلت قانونی مورد اعتراض یکی از بستانکاران قرار گرفته و قبل از اجرای حکم دادگاه، شرکت اقدام به کاهش سرمایه نموده باشد.
  - ۴) در صورتی که شرکت ظرف دو ماه از تاریخ نشر آخرین آگهی کاهش سرمایه، نسبت به رد مبلغ کاهش یافته هر سهم به صاحب آن اقدام نکرده باشد.
- ۶۶- کدام مورد در خصوص افزایش سرمایه شرکت سهامی از طریق تبدیل مطالبات نقدی حال شده به سهام جدید، درست است؟
- ۱) تأدیه مبلغ اسمی سهام جدید از طریق تبدیل تعهد صورت می‌گیرد.
  - ۲) مبلغی علاوه بر مبلغ اسمی سهام، به‌عنوان اضافه ارزش سهم، از سهامدار جدید دریافت می‌شود.
  - ۳) پس از امضای ورقه خرید سهام توسط طلبکار، در متن سهام جدید باید شماره و تاریخ اجازه انتشار اعلامیه پذیره‌نویسی، قید شود.
  - ۴) در این مورد برای ثبت افزایش سرمایه، ارائه صورت کاملی از مطالبات حال شده و حال نشده کلیه بستانکاران شرکت که به تأیید بازرسان شرکت رسیده باشد، الزامی است.
- ۶۷- اگر در اساسنامه شرکت سهامی خاص، نقل و انتقال سهام مشروط به موافقت مدیران شرکت باشد و سهامداری بدون اخذ موافقت هیئت مدیره، سهام خود را به دیگری فروخته باشد، معامله مزبور چه حکمی دارد؟
- ۱) به‌طور کلی باطل و بلااثر است.
  - ۲) در برابر شرکت قابل استناد نیست.
  - ۳) شرکت نمی‌تواند در برابر اشخاص ثالث به بطلان آن استناد کند.
  - ۴) خریدار می‌تواند علیه فروشنده و شرکت، دادخواست تنظیم سند انتقال سهام بدهد.

- ۶۸- در موارد زیر، اداره تصفیه امور ورشکستگی به ترتیب کدام یک از اقدامات را انجام می‌دهد؟
- هرگاه ورشکسته اموالی بیش از مستثنیات دین داشته باشد اما حاصل فروش آن‌ها برای پرداخت هزینه ورشکستگی کافی نباشد.
  - هرگاه ورشکسته اموالی جز مستثنیات دین نداشته باشد اما بستانکاران حاضرند هزینه اجرای اصول ورشکستگی را بپردازند.
- (۱) تصفیه اختصاری - تصفیه عادی
(۲) تصفیه عادی - تصفیه اختصاری
(۳) تصفیه اختصاری - اعلام ختم جریان ورشکستگی
(۴) اعلام خاتمه جریان ورشکستگی - تصفیه اختصاری
- ۶۹- کدام مورد پرداخت سند تجاری را مشروط می‌سازد؟
- (۱) در صورتی که در سند تجاری ذکر شود، مشروط به شروط قرارداد دیگری است.
  - (۲) در متن سند تجاری قید شود مال یا وثیقه‌ای برای تضمین پرداخت این سند داده شده است.
  - (۳) برات یا سند تجاری تحت یک اعتبار اسنادی (L/C) صادر شده و به این واقعیت ارجاع داده باشد.
  - (۴) حق مالکیت کالای فروخته‌شده یا انتقال سند مالکیت مورد معامله به عنوان تضمینی برای پرداخت سند تجاری، نگه داشته شده باشد.
- ۷۰- کدام شرط، حق استفاده دارنده برات نکول شده از مزایای ماده ۲۳۷ قانون تجارت را ساقط نمی‌کند؟
- (۱) شرط «عدم مسئولیت برات‌دهنده» در برات
  - (۲) قید عبارت «بدون حق رجوع» در برات
  - (۳) قید عبارت «بازگشت برات بدون مخارج» در برات
  - (۴) اگر در برات برای تقاضای قبول مدت خاصی مقرر شده باشد و دارنده در ظرف مدت مزبور برات را به رؤیت برات‌گیر نرسانده باشد.
- ۷۱- در کدام مورد مصوبه یا تصمیم مجمع عمومی شرکت سهامی فاقد اعتبار است؟
- (۱) تصویب ترانامه سالیانه شرکت براساس گزارش بازرسی که پسر عموی یکی از مدیران شرکت بوده است.
  - (۲) تصویب صورت‌های مالی سالیانه براساس گزارش بازرسی که سابقه محکومیت حبس به دلیل اختلاس را داشته است.
  - (۳) سلب حق تقدم صاحبان سهام نسبت به پذیرهنویسی سهام جدید توسط مجمع عمومی فوق‌العاده بدون قرائت گزارش بازرس
  - (۴) تصمیمات مجمع عمومی عادی یا فوق‌العاده‌ای که بازرس به دلیل عدم دعوت از سوی هیئت مدیره در آن حضور نداشته اما گزارش خود را به مجمع تسلیم و قرائت شده باشد.
- ۷۲- کدام مورد مانع از اقامه دعوای دارنده برات، علیه برات‌دهنده و ظهرنویس‌ها نیست؟
- (۱) اعطای مهلت به برات‌گیر
  - (۲) عدم واخواست برات به علت فوت برات‌گیر در سررسید
  - (۳) عدم اعتراض نکول پس از امتناع برات‌گیر از قبول برات
  - (۴) عدم واخواست یا اعتراض عدم تأدیه، به دلیل ورشکستگی برات‌گیر قبل از سررسید و قرار گرفتن دارنده در لیست غرماء

۷۳- در خصوص تلف یا معیوب شدن اشیایی که از طرف آمر به دلایل یا حق‌العمل کار سپرده می‌شود، مسئولیت آن‌ها به ترتیب چگونه است؟

- ۱) مسئول نیست مگر اینکه تقصیر او ثابت شود - مسئول نیست مگر اینکه تقصیر او ثابت شود.
- ۲) مسئول است مگر اینکه ثابت کند ناشی از فعل او نبوده است - مسئول نیست مگر اینکه تعدی و تفریط کرده باشد.
- ۳) مسئول است مگر اینکه ثابت کند ناشی از فعل او نبوده است - مسئول است مگر اینکه ثابت کند ناشی از فعل او نبوده است.
- ۴) مسئول است مگر اینکه ثابت کند مراقبت و احتیاطات لازم را انجام داده است - مسئول نیست مگر اینکه بی‌تقصیری خود را ثابت کند.

۷۴- کدام مورد براساس قوانین و مقررات ورشکستگی و سایر مقررات موضوعه ایران نادرست است؟

- ۱) دعوی ورشکستگی دعوی غیرمالی است.
- ۲) صدور حکم ورشکستگی تاجر مانع حبس ورشکسته به دلیل عدم تأدیه محکوم‌به نمی‌شود.
- ۳) در صورتی که تاجر متوقف از دنیا رفته باشد، ورثه او تکلیفی به اعلام توقف وی به دادگاه ندارند.
- ۴) رسیدگی به دعوی ورشکستگی تاجر در صلاحیت دادگاه حقوقی و رسیدگی به تقصیر یا تقلب تاجر در امر ورشکستگی در صلاحیت دادگاه کیفری است.

۷۵- در کدام مورد «سفته صادرشده» فاقد مزایای اسناد تجاری است؟

- ۱) صدور سفته در برگه عادی بدون الصاق تمیر مالیاتی
- ۲) سفته عندالمطالبه‌ای که ظرف یکسال از تاریخ صدور مطالبه نشده است.
- ۳) صدور سفته با مبلغ دویست میلیون ریال در فرم‌های چاپی که در حاشیه آن نوشته شده، سفته تا مبلغ یکصد میلیون ریال
- ۴) صدور سفته از طرف شرکت با مسئولیت محدود توسط یکی از مدیران شرکت در فرضی که براساس اساسنامه، اسناد تعهدآور با امضای دو تن از مدیران معتبر است.

۷۶- کدام مورد در خصوص قبض انبار عمومی به معنای خاص (برگ وثیقه) درست است؟

- ۱) برگ وثیقه، صرفاً متضمن تضمین مالی یا وثیقه مالی و عینی است.
- ۲) آثار حقوقی ظهرنویسی اول برگ وثیقه با آثار حقوقی ظهرنویسی‌های بعدی آن، متفاوت است.
- ۳) انتقال مالکیت کالای موجود در انبار منوط به موافقت کسی است که برگ وثیقه به نفع او ظهرنویسی شده است.
- ۴) برگ وثیقه از سوی شرکت انبارهای عمومی صادر می‌شود و بدون هیچ‌گونه تشریفات از سوی دارنده آن قابل ظهرنویسی به نفع طلبکار است.

۷۷- مطابق مقررات قانون تجارت، شرکت با مسئولیت محدودی که بدون تأدیه تمام سرمایه نقدی و تقویم و تسلیم

سهام‌الشرکه غیرنقدی تشکیل شده باشد، باطل است، لکن شرکا در مقابل اشخاص ثالث حق استناد به این بطلان را ندارند. در خصوص وضعیت حقوقی تشکیل شرکت به نحو مذکور، کدام مورد درست است؟

- ۱) بطلان (۲) عدم نفوذ (۳) قابلیت ابطال (۴) عدم قابلیت استناد

۷۸- پس از صدور حکم ورشکستگی، کدام‌یک از تصرفات زیر توسط تاجر ورشکسته قاعداً ممنوع است؟

- ۱) نکاح با تعیین مهریه در ذمه
- ۲) فسخ معامله خرید کالایی که ثمن آن پرداخت شده است.
- ۳) اقاله معامله خرید کالایی که ثمن آن پرداخت شده با تحویل ثمن استرداد شده به مدیر تصفیه
- ۴) پرداخت خسارت زیان دیده از محل بیمه شخص ثالث در تصادفی که بعد از صدور حکم رخ داده و تاجر مقصر بوده است.

- ۷۹- آیا امکان اقامه دعوی مطالبه چکی که به امضای یکی از دو امضای مجاز همراه با مهر شخص حقوقی رسیده است، وجود دارد؟
- (۱) خیر، چون هنوز چک صادر نشده است.
  - (۲) بله، اما صرفاً به‌عنوان سند عادی غیرتجاری محسوب می‌شود.
  - (۳) بله، امکان مطالبه وجه چک و خسارات از امضاءکننده و شرکت وجود دارد.
  - (۴) بله، می‌توان وجه چک و خسارت را از مدیر امضاءکننده مطالبه کرد.
- ۸۰- مجمع عمومی عادی یک شرکت سهامی خاص با دعوت دارندگان ۲۰٪ سهام با رعایت ترتیبات قانونی و با حضور ۳ سهامدار دارای ۵۱ درصد کل سرمایه تشکیل می‌گردد. در این مجمع مدیران کنونی عزل و مدیران جدیدی انتخاب می‌گردند. سهامداران غایب در مجمع، دعوی اعلان بطلان مصوبات مجمع عمومی اقامه می‌کنند. این دعوی به لحاظ قانونی چه حکمی دارد؟
- (۱) چنانچه ترتیبات دعوت رعایت شده باشد، دعوی مردود است.
  - (۲) دعوی به دلیل رعایت‌نشدن تشریفات تشکیل جلسه مجمع موجه و مصوبات مجمع عمومی محکوم به بطلان است.
  - (۳) سهامدار خواهان ابتدا باید تخلف سهامداران تصمیم‌گیرنده در مجمع را اثبات و سپس اقامه دعوی بطلان کند.
  - (۴) به دلیل آنکه خواهان ابتدا به مرجع ثبت شرکت‌ها اظهارنامه رسمی در خصوص رعایت‌نشدن تشریفات ارسال نکرده، دعوی محکوم به رد است.
- ۸۱- در جلسه مجمع عمومی عادی شرکت با مسئولیت محدود دارای ۹ شریک که با حضور ۴ شریک دارنده ۷۶ درصد سرمایه شرکت منعقد شده است، ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت (صورت‌های مالی) با موافقت دارندگان ۶۲ درصد از صاحبان سرمایه حاضر در جلسه تصویب می‌شود. وضعیت حقوقی این مصوبه چیست؟
- (۱) در صورتی که در اساسنامه ترتیب دیگری مقرر نشده باشد، مصوبه معتبر است.
  - (۲) با توجه به اکثریت سرمایه حاضر و اکثریت حاضر موافق، مصوبه معتبر است.
  - (۳) به دلیل عدم کسب اکثریت لازم برای تصمیم‌گیری، قابل ابطال است.
  - (۴) به دلیل فقدان اکثریت عددی، نامعتبر می‌باشد.
- ۸۲- کدام‌یک از معاملات مدیر تصفیه شرکت سهامی خاص در دوره تصفیه ممنوع است؟
- (۱) انجام معاملات جدید به منظور کسب درآمد برای شرکت
  - (۲) فروش و انتقال اتومبیل شرکت به پسر عموی مدیر تصفیه
  - (۳) سازش و مصالحه درخصوص یکی از دعاوی راجع به مال غیرمنقول
  - (۴) انجام معامله بدون موافقت ناظر در فرضی که به موجب تصمیم مجمع عمومی، برای دوره تصفیه یک ناظر معین شده باشد.
- ۸۳- در اساسنامه یک شرکت تجاری لزوم «حل‌وفصل اختلافات حاصل بین شرکا از طریق داوری» پیش‌بینی شده است. بر این اساس، کدام مورد صحیح است؟
- (۱) چنانچه احد از شرکا انحلال شرکت را به طرفیت سایرین از داور تقاضا نماید، داور مجاز به رسیدگی و صدور حکم انحلال شرکت است.
  - (۲) چنانچه احد از شرکا انحلال شرکت را به طرفیت شرکت از داور تقاضا نماید، داور مجاز به رسیدگی و صدور حکم انحلال شرکت است.
  - (۳) چنانچه تمام شرکا انحلال شرکت را به طرفیت شرکت از داور تقاضا نماید، داور مجاز به رسیدگی و صدور حکم انحلال شرکت است.
  - (۴) داور در هیچ صورتی مجاز به رسیدگی و صدور حکم انحلال شرکت نمی‌باشد.

- ۸۴- کدام گزینه در مورد «ضمانت تجاری» صحیح است؟
- ۱) چنانچه ضامن بدهی مضمون‌عنه را بپردازد، برای وصول مبلغ پرداخت شده می‌تواند به مضمون‌عنه رجوع نماید، مشروط بر آن که اذن در ضمان داشته باشد.
  - ۲) چنانچه ضامن بدهی مضمون‌عنه را بپردازد، برای وصول مبلغ ضمانت شده می‌تواند به مضمون‌عنه رجوع نماید، مشروط بر آن که اذن در ضمان داشته باشد.
  - ۳) چنانچه ضامن بدهی مضمون‌عنه را بپردازد، قائم مقام مضمون‌گه می‌شود و می‌تواند برای وصول مبلغ ضمانت‌شده به مضمون‌عنه رجوع نماید، خواه اذن در ضمان داشته باشد یا نه.
  - ۴) چنانچه ضامن بدهی مضمون‌عنه را بپردازد، قائم مقام مضمون‌گه می‌شود و می‌تواند برای وصول مبلغ پرداخت‌شده به مضمون‌عنه رجوع نماید، خواه اذن در ضمان داشته باشد یا نه.
- ۸۵- حق‌العمل کار کالاهایی را به نام خود به شخص (الف) فروخته است. چنانچه (الف) از پرداخت ثمن امتناع و آمر برای وصول ثمن معامله به طرفیت (الف) اقامه دعوی نماید، کدام گزینه صحیح است؟
- ۱) دعوای آمر به طرفیت (الف) متوجه خواننده نیست و با قرار رد دعوی مواجه می‌شود.
  - ۲) دعوای آمر به طرفیت (الف) متوجه خواننده نیست و با قرار رد دعوی مواجه می‌شود، مگر اینکه حق‌العمل کار را نیز خواننده دعوی قرار داده باشد.
  - ۳) چون معامله به حساب آمر انجام شده است، دادگاه می‌تواند در ماهیت وارد شود و رسیدگی و صدور حکم نماید.
  - ۴) دعوای آمر به طرفیت (الف) رد می‌شود، مگر اینکه (الف) توجه مسئولیت قراردادی به خود را در برابر آمر بپذیرد.
- ۸۶- چنانچه تاجر خارج از مهلت مقرر در ماده ۴۱۳ قانون تجارت، ورشکستگی خود را از دادگاه صالح تقاضا کرده باشد، کدام گزینه صحیح است؟
- ۱) دادگاه قرار عدم استماع دعوی را صادر می‌کند.
  - ۲) در صورت وجود سایر شرایط، رسیدگی و حکم مقتضی صادر می‌کند.
  - ۳) دادگاه به علت انقضای مهلت اقامه دعوی، قرار رد دعوی را صادر می‌کند.
  - ۴) دادگاه در صورت موافقت دادستان رسیدگی و در صورت وجود سایر شرایط حکم مقتضی صادر می‌کند.
- ۸۷- در خصوص احکام و آثار ثبت‌نام در دفتر ثبت تجاری، کدام مورد صحیح است؟
- ۱) در ثبت‌نام در دفتر ثبت تجاری، مرجع ثبتی باید صحت اظهارات تاجر را احراز نماید.
  - ۲) شخصی که در دفتر ثبت‌نام تجاری نام خود را به‌عنوان تاجر ثبت کرده است، می‌تواند خلاف آن را ثابت کند.
  - ۳) اطلاعاتی که تاجر راجع به فعالیت تجاری خود در دفتر ثبت تجاری ثبت می‌نماید، اسرار تجاری محسوب می‌شود.
  - ۴) در دعوی ورشکستگی طلبکاران علیه شخصی که در دفتر ثبت تجاری ثبت‌نام نکرده، بار اثبات عدم شمول مقررات ورشکستگی به‌عهده خواننده است.
- ۸۸- حکم ورشکستگی آقای (الف) در تاریخ ۱۴۰۰/۷/۵ صادر و تاریخ توقف تاجر ۱۳۹۸/۸/۲۰ تعیین می‌شود. یکی از طلبکاران ورشکسته قبل از خاتمه تصفیه و پس از گذشت مهلت‌های تعیین شده از سوی مدیر تصفیه، مدارکی ارائه می‌کند که حاکی از طلب یکصد میلیون ریالی بابت فروش کالا و سند واگذاری حق انتفاع یکی از آپارتمان‌های متعلق به تاجر به او به صورت حق سکنی ۵ ساله در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۵ است. حکم قضیه بر فرض صحت مدارک چیست؟
- ۱) فقط حق سکنی او در ملک مورد نظر رعایت و حفظ می‌شود.
  - ۲) در صورت فروش آپارتمان، حق سکنی ۵ ساله او لحاظ و استثناء می‌شود.
  - ۳) فقط در خصوص طلب ریالی نسبت به تقسیمات بعدی جزو غرما قرار می‌گیرد.
  - ۴) با حفظ حق سکنی او در مدت مقرر، در خصوص طلب ریالی نسبت به تقسیمات بعدی جزو غرما قرار می‌گیرد.

- ۸۹- در خصوص اختیارات و وظایف عضو ناظر در شهرهایی که اداره تصفیه امور ورشکسته وجود ندارد و اجرای ترتیبات تصفیه به مدیر تصفیه محول می‌شود، کدام مورد درست است؟
- (۱) رسیدگی به شکایت از تصمیمات و اقدامات مدیر تصفیه
  - (۲) تعیین میزان قطعی حق الزحمه مدیر تصفیه
  - (۳) خارج کردن دفاتر تاجر از مهر و موم
  - (۴) تهیه صورت دارایی تاجر ورشکسته
- ۹۰- شرکت چند ملیتی که در بیش از یک کشور به وسیله تشکیل شرکت‌های فرعی فعالیت می‌کند، چه تابعیتی دارد؟
- (۱) تابعیت همه کشورها را دارد.
  - (۲) تابعیت هیچ کشوری را ندارد.
  - (۳) همه شرکت‌های فرعی تابعیت شرکت مادر را دارند.
  - (۴) هر شرکت فرعی تابعیت جداگانه دارد.

